

Lendületben a XIII. kerület

Budapest Főváros XIII. Kerületi Önkormányzat programja (2015-2019)

Bevezető

Külső körülmények

A mögöttünk hagyott négy esztendőben a parlamenti kétharmados többség akarata szerint jelentős változások következtek be. Az elmúlt években a központi hatalom folyamatosan és egyre nagyobb mértékben korlátozta az önkormányzatiságot.

Programunk végrehajtása, megfelelni a polgárok elvárásainak, az egyre nehezedő külső – gazdasági, jogi és politikai – körülmények miatt nagy kihívást jelentett. Az állam fokozatosan szűkítette az önkormányzati feladatok finanszírozását. Ezért romló anyagi feltételek között kellett teljesíteni kötelező és önként vállalt feladatainkat. Ezzel egy időben – a munkanélküliség és a romló életszínvonal miatt – az önkormányzatra mind nagyobb feladat hárult a szociális segélyezés területén, az erre fordított forrásokat jelentősen emelni kellett.

Nem értettünk egyet a közoktatás és a közigazgatás rendszerének átalakításával, központosításával. Az iskolák államosítása és egyes államigazgatási feladatok átszervezése (hatósági ügyek, okmányiroda) feleslegesen kötött le erőt, energiát, és az átalakítások előnyeit, racionalitását, költséghatékonyságát a mai napig nem sikerült bizonyítani.

Hatalmi arrogancia, erőfitogtató stílus nyilvánult meg a Margitsziget közigazgatási területünkötől történő elcsatolásában és ennek lebonyolításában. Ezt a példátlan közigazgatási beavatkozást a kétharmados többség minden szakmai, lakossági kritika és tiltakozás ellenére megszavazta.

Együtt tovább

„Közösen a XIII. kerületért” elnevezésű ciklusprogram 2010-2014 között megvalósult, vállalásai összefogással, céltudatos munkával teljesültek. A végrehajtás eredményességét segítette a ciklusprogram célkitűzéseit intézkedési tervvé alakító fejlesztési koncepció, az ágazati programok és a széleskörű együttműködés. Az összefogás, a közös munka a lakosság, a kerületben működő közösségek, civil szervezetek, egyházak, gazdálkodó szervezetek és az önkormányzat közötti partneri kapcsolatban testesült meg.

A „Lendületben a XIII. kerület” programunk elnevezése kifejezi, hogy a következő időszak céljai és intézkedései az elért eredményekre, az együttműködésre és a dinamikára építenek. Tervünk központjában a kerületi állampolgárok életminőségének javítása és a kerület fejlesztése áll. A felelős önkormányzás eszköze és egyben célja a párbeszéd, a közvetlen kommunikáció megteremtése.

A következő öt évben a kerület további fejlődését, az itt élők érdekeit, jólétét kívánjuk szolgálni. Ennek érdekében célkitűzéseinket és feladatainkat programunkban tesszük közzé. A tervezést ezzel nem zártuk le, várjuk a kerületi polgárok további észrevételeit, javaslatait.

Víziónk; a XIII. kerület maradjon jól működő, vonzó lakókörnyezettel rendelkező, igényes közterületeket fenntartó, élhető és biztonságos városrész, melynek polgárai aktív alakítói a

helyi történéseknek, ahol büszkén mondhatják; otthonunk Angyalföld, Újlipótváros, Vizafogó.

Programunk pillérei:

- Biztonság, kiszámíthatóság és átlátható működés, a kerület szolgálata.
- Minőségi közszolgáltatás, élhetőbb és biztonságosabb hétköznapiak, egészséges környezet, az itt élők életminőségének javítása.
- Tervszerű megújulás, kiegyensúlyozott településpolitika, partnerségen alapuló városfejlesztés.
- Szolidaritás, esélyegyenlőség, támogató és aktív helyi társadalom.
- A kerületi polgárok identitásának megőrzése a hagyományok ápolásával, a kulturális lehetőségek kibővítésével, a közösségi tevékenységek támogatásával.

Budapest Főváros XIII. kerület jellemzői

Az elmúlt években megváltozott az önkormányzatok szerepe, csökkentek azok a feladatok, amelyek érdemben helyben maradtak, megerősödött az állami befolyás, csökkent az önkormányzatok gazdasági mozgásteret.

Egyre többen választják otthonuknak a kerületet

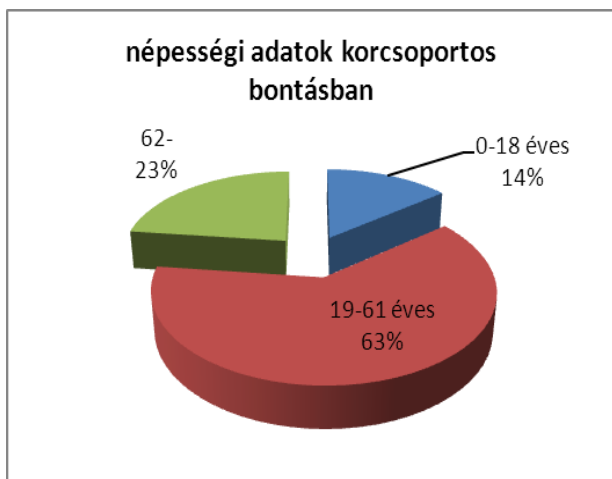
A XIII. kerület az elmúlt években is megtartotta népességvonzó erejét, kiemelkedő gazdasági potenciálját. A kerület állandó lakosságának száma folyamatosan növekszik, amely a születések számának emelkedéséből és az új beköltözőkből tevődik össze.

(1. számú diagram, forrás 2014. január 1. népesség-nyilvántartó adatok)

A lakosság korösszetétel-vizsgálatának meghatározó eleme az élve születések számának vizsgálata. Az utóbbi éveket elemezve megállapítható, hogy az élve születések száma évente tartósan 1 000 fő felett van.
Forrás: saját nyilvántartás

Év	Születések száma (fő)
2010.	1 120
2011.	1 163
2012.	1 256
2013.	1 122

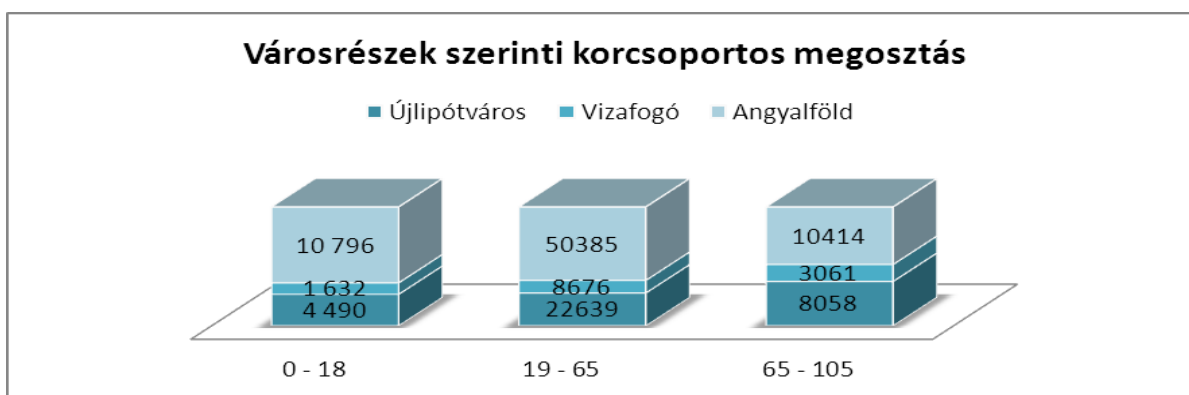
A kerület lakossága a 2014. január 1-jei állapot szerint 112.436 fő. A teljes lakosságon belül a nők aránya 54,6%. A nők aránya az aktívkorúak esetében emelkedik, az idősebbek körében meghatározó, 59%. Ma már egyre többen élnek meg századik életévüket, közülük 14 fő lakik a kerületben életvitelszerűen. Demográfiai tendenciák szerint valamennyi időskorú csoport aránya növekedni fog, ezen belül a legidősebbek aránya emelkedik a legintenzívebben.

(2. számú diagram, állandó népesség korcsoportos bontásban. Forrás 2014. január 1. népességnyilvántartó adatok)

A XIII. kerület sokszínű, a városrészeknek különböző, karakteres arculatuk van. A következő táblázat mutatja be a 65 éves és az e feletti lakosság arányát kerületrészek szerint, valamint az eltartottsági rátát. Újlipótváros és Vizafogó közel azonos demográfiai mutatókkal bír, Angyalföld fiatalabb korosztályú. A születéskor várható élettartam meghosszabbodása az egyik legnagyobb kihívást jelenti a kor társadalmá számára. Magyarországon a 65 év feletti népesség részaránya a teljes népességhez képest 16,7%. Kerületünkben ez az arányszám 18,7%. Az időskori eltartottsági ráta alapján az országos mutató 24,4%, ez az adat kerületünkben magasabb, 27%. Az országos öregedési index 1,1, a kerületi adat 1,63%.

kerületrészek	65 év és az e feletti aránya (%)	eltartottsági ráta (%)
Újlipótváros	29,7	35,5
Vizafogó	29,6	35,2
Angyalföld	17	20,6

A kerületrészek korcsoport szerinti megoszlását az alábbi diagram mutatja be.

3. számú diagram; forrás: kerületi Népszámláló adatai

Az alábbi táblázatban a munkanélküliség mutatószámait vizsgálva megállapítható, hogy a 2010. év adataihoz viszonyítva nőtt a munkanélküliek száma, ezen belül a tartós munkanélküliek aránya. A 2014. januári látványos csökkenés a téli közfoglalkoztatás

beindításának az eredménye. A tartós munkanélküliek aránya fokozatosan nő. Annak ellenére, hogy 2014. évben nőtt a közfoglalkoztatásba bevontak száma, kedvezőtlen, hogy a tartós munkanélküliek aránya nem csökkent.

Év	Nyilvántartott összesen (fő)	Foly. nyilvántartott 365 nap (fő)	Tartós munkanélküliek aránya (%)
2010. év január	2749	405	14,7
2011. év január	3364	757	22,5
2012. év január	4508	1193	26,4
2013. év január	3760	951	25,2
2014. év január	3080	1033	33,5

Forrás: Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat

A 2014. szeptember 20-i állapot szerint a munkanélküliek aránya a kerületi aktív korúak számához viszonyítva 3,69%. A nyilvántartott munkanélküliek számának a csökkenése elsősorban a közfoglalkoztatás szervezéséből adódott.

A kerületi üzemeltetési és fejlesztési politika értékőrző és -teremtő. A lakossági igényeken alapuló prioritások tudatos és átgondolt meghatározásával, projektek ütemezett előkészítésével és megvalósításával az Önkormányzat kiegyensúlyozottan, stabilan szervezi feladatait, folytatja elismert településirányítási tevékenységét.

Az eltelt évek társadalmi, gazdasági és demográfiai változásai, kihívásai, a folyamatosan változó, általában szűkülő feltételrendszerek azt kívánják, hogy az új helyzetnek megfelelően elemezzük adottságainkat, erőforrásainkat, a jogi és gazdasági feltételeket, az elért és megőrzendő értékeinket, hagyományainkat és ennek alapján fogalmazzuk meg a stratégiai célokat. A partnerség kultúrája a helyi önkormányzati politika fontos részévé vált. Az önkormányzati célok az állampolgári szükségletekből, igényekből fakadnak. A tervszerű és rendszerben történő intézkedések csak együttműködésen alapulhatnak.

Rendezett, rendszerezett, átgondolt, változatos építészeti karakter

Kerületünkben a családi házas övezeten, a lakótelepeken keresztül a nagyvárosias területekig minden karakter megtalálható. Az elmúlt két évtized fejlődésének eredményeként az egykori ipari területeken lakó, kereskedelmi, szolgáltatóipari funkciók alakultak ki és erősödtek meg. 18.000 lakás és egymillió m² iroda épült a rendszerváltás óta. A modernizáció során megőriztük és gyarapítottuk az épített és a természeti környezet értékeit. A városszerkezet átalakult. A két évtized kiemelkedő ingatlanfejlesztései után további lehetőségek vannak a kerületfejlesztésben. A következő évtizedekben a városfejlesztés minőségi szempontjait kívánjuk előtérbe helyezni. Ma már nemcsak az fontos, hogy mennyi lakás épül, hanem az, hogy ezek milyen minőségűek, üzemeltetésük mennyire gazdaságos, korszerű. A korábbinál fontosabbá válik a közterületek állapota, használhatósága, a változásokra az adott terület funkcióváltásával kell válaszolni. A helyi szolgáltatások minősége befolyással van a polgárok életminőségére.

Korszerűbb otthonok

Kerületünk a lakásépítés hazai élmezőnyébe tartozik, a lakások száma meghaladja a 72 ezret. Az újépítésű lakások alapterülete az utóbbi években növekedett. A szektorban a magántulajdon dominál. A bérlakások számát tekintve - a városon belül - a harmadik legtöbbet önkormányzatunk rendelkezik, és szinte egyedülként épít közösségi tulajdonú lakásokat. A rossz minőségű, szoba-konyhás, komfortnélküli, szükséglakások aránya az

utóbbi húsz évben 70%-ról 30%-ra csökkent. A lakótelepi épületek többsége ipari technológiával készült, a paneles szerkezetek korszerűsítése 2010 előtt kiemelt kormányzati program volt. Az igazi rezsicsökkentés az energiával való takarékoság, a fogyasztás csökkentése, ezért a lakótelepi épületek és közterületek modernizációját folytatni kell. Önkormányzatunk Integrált városfejlesztési stratégiája és Hosszú távú fejlesztési stratégiája meghatározó dokumentumai a következő évek, évtizedek helyi városfejlesztési munkájának.

Sokan keresik itt a kenyerüket

Kerületünkben 29.000 vállalkozás található. A válság következtében a legalább 50 főt foglalkoztató gazdasági társaságok száma 10%-kal csökkent. Napjainkban széles ágazati struktúra jellemzi a helyi munkahelyeket. A kereskedelem, a szolgáltató szféra a meghatározó, több ezren dolgoznak állami, országos hatáskörű szervezeteknél. Összességében 70-80 ezer ember keresi kenyerét kerületünkben.

Lendületben a XIII. kerület

A befogadó kerület

Cél: A XIII. kerület, olyan befogadó település, amely a kerület minden lakosának, családjának, a valamilyen okból hátrányos helyzetben élőknek lehetővé teszi, hogy minőségi életet éljenek.

Valljuk, hogy egy élhető társadalom nagyban függ a benne élők sokszínűségétől, nyitottságától, a különböző szubkultúrák meglététől, egymás közötti kapcsolatától. Célunk, hogy a társadalmi távolságokat leküzdjük, a hátrányosan érintett csoportokat és a többségi társadalom szereplőit egymáshoz közelebb hozzuk. Ma a társadalmi előítéletek, hátrányos helyzetet jelentő kategóriák sokféle csoportot sújtanak. A különböző szempontok szerint „megbélyegzett”, perifériára sodródott csoportok nehezen illeszkednek be a társadalomba. A fejlesztési projektjeinkkel, a prevenciós, kulturális, szabadidős, sport programjainkkal, szolgáltatásainkkal egy sokszínű, „érzékeny”, egymást megismerő és elfogadó közösség megerősítését szolgáljuk.

Feladat:

- Bővítjük a családok eltérő életszakaszaihoz igazodó sokszínű és igényes szolgáltatások körét.
- Elősegítjük változatos és működő kapcsolatokon alapuló közösségek létrejöttét és működését, támogatjuk a civilszférát.
- Fejlesztjük a közterületi WIFI rendszert.
- Olyan várospolitikát folytatunk, melynek eredményeként megőrizzük lakosságmegtartó képességünket, továbbra is megakadályozzuk, hogy szegregált terület alakulhasson ki.
- Lakáspolitikánkban figyelemmel leszünk arra, hogy a háztartások egy része anyagi helyzete miatt az olcsóbb fenntartású, közepes alapterületű lakásokat keresi.
- A fiatalok önálló életkezdését bérlakással is támogatjuk.

A lakhatás biztonságáért

Cél: Az otthon a családi élet alapvető színtere, a teljes emberi élet nélkülözhetetlen feltétele. A lakhatás minőségét az alapvető szükségletek közé soroljuk, amelyek kielégítését meghatározónak tartjuk. Biztosítjuk az önkormányzati lakásállomány folyamatos megújítását, bővítését, állagának megóvását. Az igényekhez történő rugalmas alkalmazkodás, a lakásmobilitás érdekében teljes körű intézkedési rendszert működtetünk, amely kiemelten gondoskodik a fiatalokról, a hátrányos helyzetűekről.

A társasházak - energiatakarékosságot eredményező - korszerűsítéséhez támogatást nyújtunk. A rászorultak lakhatási támogatását biztosító rendszert működtetünk.

Feladat:

- Javítjuk az önkormányzati bérházak műszaki állapotát, évi 400 millió forintot fogunk a korszerűsítésre fordítani.
- Öt év alatt legalább 300 bérlőnket költöztetjük korszerűbb lakásba.
- Felszámoljuk az önkormányzati tulajdonú szükséglakásokat.
- A fiatalok lakásvásárlásához támogatást nyújtunk. A fiatal párok lakhatását támogatva évente 4-5 fecskelakást jelölünk ki, a lakáspályázatok 10%-át fiatal párok nyerhetik el.
- Legalább 50 bérlakással gyarapítjuk a közösségi lakások számát.
- A társasházak számára épületkorszerűsítésre évente legalább 100 millió forint értékben kamatmentes visszatérítendő támogatást biztosítunk, melyből a szociálisan rászoruló tulajdonostársakra jutó részt az önkormányzat átvállalja,
- Megőrizzük a rászorultak lakhatási és lakásállag javítását célzó támogatását.
- Évente 40-50 lakásbérleti jog elnyerésére pályázatot írunk ki, ennek során olyan kerületi családok is pályázhatnak, akiknek nincs önálló lakásuk.

Új munkahelyek létesítéséért

Cél: Kerületünk több és jobb munkahely színhelyéül szolgáljon. Ennek létrejöttéhez elengedhetetlen a dinamikus, támogató környezet, amely lehetővé teszi a vállalkozások, vállalatok bővülését és további munkaerő alkalmazását. Nagy súlyt fektetünk arra, hogy a fiatalok és a munkanélküliek (különösen a tartósan munkanélküliek) képesek legyenek kihasználni a gyorsan változó munkaerőpiac új lehetőségeit a készségfejlesztés és az élethosszig tartó tanulás feltételeinek továbbfejlesztésével. Ennek érdekében erősítjük az aktív munkaerő-piaci politika eszközeinek alkalmazását a munkanélküliség megelőzése, a munkába való visszasegítés, a munkanélküliség tartóssá válásának megelőzése érdekében. A tartósan munkanélküli, de munkára képes személyek esetében, továbbra is szervezzük a közfoglalkoztatást.

Feladat:

- Ipari tevékenységre alkalmas tömböket jelölünk ki.
- Támogatjuk a korszerű, innovatív technológiákat alkalmazó üzemek létesítését.
- Elősegítjük a foglalkoztathatóságot javító társadalmi környezet kialakulását.
- Kapcsolódunk a pályakezdő fiatalok foglalkoztatását elősegítő fejlesztésekhez.

A szegénység és a leszakadás ellen

Cél: A társadalmi felzárkózás biztosítása minden kerületi állampolgár számára, egyfelől a szegénység okainak megszüntetésére, a szegénység kialakulásának megelőzésére, másfelől a szegénységből fakadó jelentős hátrányok csökkentésére irányuló intézkedésekkel, programokkal. Mindenkinek esélyt kell kapnia sorsának rendezéséhez, az előrelépéshez, ahhoz, hogy a gyermeke fejlődéséhez szükséges feltételeket biztosítani tudja. A szegénység sajátossága, hogy újratermeli önmagát és egyik legsúlyosabb formája a gyermekszegénység. A hátrányos helyzet következményeinek enyhítése, a további leszakadás megelőzése mindannyiunk közös érdeke. Biztonságot teremtünk azzal, ha a rászorultak tudják; számíthatnak a közösség támogatására.

Feladat:

- A helyi szociális ellátórendszer színvonalát megőrizzük és a változó igényekhez igazítjuk.
- A halmozottan hátrányos helyzetű csoportok megsegítése érdekében a pozitív diszkrimináció formáit alkalmazzuk.

- Megvizsgáljuk a hátrányos helyzetű fiatalok, kisgyerekes családok részére a kedvezményes uszodahasználat igénybevételének lehetőségét.
- A GYES-en lévő szülő részére pályázati úton hozzájárulást nyújtunk a fővárosi közösségi közlekedés költségeihez.
- Az állampolgárok fogászati költségeinek csökkentését biztosító támogatási formát dolgozunk ki.
- Olyan szolgáltatásokat vezetünk be, amelyek enyhítik a szociálisan rászorultak veszélyeztetettségének hatásait (szociális mosoda, ételmisszerbank).

A közbiztonság javításáért

Cél: Az életminőséget javító közbiztonság megteremtése, amely magában foglalja mindazokat a feltételeket, amelyek a kerületben élő állampolgárok hétköznapijait biztonságosabbá teszik. A sok elemből álló biztonságteremtés része a helyi társadalom, az egyes szervezetek, az egyének életének, tevékenységének. A bűnmegelőzés módszerei sokrétűek, eszközeivel tovább kívánjuk erősíteni az összefogás, az együttműködés elvére épülő közösségi biztonságkezelés szemléletét és módszertanát, a veszélyeztetett célcsoportok áldozattá válását megelőző felvilágosító munkát, a rend fenntartását a közterületeken és a közutakon.

Feladat:

- Szervezzük a fiatalok áldozattá, bűnelkövetővé válásának megelőzését szolgáló felvilágosító munkát.
- Elősegítjük a lakosság, az önkéntesek bűnmegelőző munkában való részvételét.
- A közterületek rendjének fenntartása, további javítása érdekében növeljük az önkormányzati fenntartású közterület-felügyelet létszámát, bevezetjük a 24 órás készenléti szolgálatot.
- Korszerűsítjük és legalább 50 db kamerával bővítjük a közterületek távfelügyeleti rendszerét, növeljük a reagáló erőt.
- Megvizsgáljuk az önkormányzati tulajdonú lakóházak távfelügyelete biztosításának lehetőségét.
- A bűnmegelőzés érdekében a körzeti megbízotti hálózat aktív és szakszerű munkáját igényeljük a kerületi rendőrkapitányságtól, és elvárjuk a rendőrség, a polgárőrség és a közterület-felügyelet hatékony együttműködését.
- Intenzívebb közterületi jelenlét megvalósulása, a polgárok biztonságérzetének javítása érdekében az önkormányzat anyagilag is támogatni fogja a kerületi rendőrkapitányság a polgárőrség és a közterület-felügyelet munkáját.

Komplex városfejlesztés

Cél: A kerület fejlődéséhez szükséges feltételek biztosítása, az alulhasznosított területek rehabilitációjával, fejlesztésével a polgárok igényeihez alakítani a közterületeket. Elfogadjuk és továbbvisszük a városrész eddigi fejlesztésének filozófiáját; nyitottság és dinamizmus, értékörzés és megújulás. Magas színvonalú lakó- és munkahelyi területekkel kívánjuk még vonzóbbá tenni a lakók és a beköltözők számára kerületünket. A környezeti kapacitásokra tekintettel bővíteni fogjuk a kulturált gyalogos- és kerékpáros közlekedés feltételeit.

Feladat:

- Lokális jelentőségű városrészközpontokat alakítunk ki, megépítjük a Klapka szolgáltatóházat.
- Folytatjuk a lakótelepek közterületeinek komplex megújítását.
- Forgalomcsillapított övezetet jelölünk ki az Újlipótváros erre alkalmas területén.
- A betelepülő vállalkozások számára vonzóvá teszünk kisebb, környezetkímélő ipari munkahelyek létesítésére alkalmas területeket.
- Megbízható és kiszámítható várospolitikai környezetet teremtünk a befektetők vonzása érdekében.
- A kerület északi részén intermodális közlekedési csomópont kialakítását támogatjuk, megvizsgáljuk a várakozási övezet kiterjesztését a kerület teljes területére.
- A közútfelület évente legalább 3%-át megújítjuk, a még meglévő kockakő burkolatot kicseréljük.
- Ösztönözzük a zöldtechnológiák alkalmazását.
- A városkép javítása érdekében első lépésben a főútvonalak mentén lévő üzletek részvételével kerületi portálprogramot kezdeményezünk.

A tudás hatalom és a legjobb befektetés

Aktív cselekvés gyermekeinkért

Cél: A társadalmi kirekesztődés, elszigetelődés, hátrányos megkülönböztetés megelőzése. Szociális mutatók szerint a gyermekek számottevően magasabb arányban szegények, mint a társadalom átlaga, a gyermekvállalás jókora mértékben növeli a család szegénységi kockázatát. Elengedhetetlen a család erősítése és támogatása, hogy képes legyen a gyermekeknek megadni a fejlődéshez szükséges háttérrel. Programunk a gyermekek társadalmi kirekesztődésének megelőzésére, megszüntetésére irányul, a gyermekek számára minden lehetőséget biztosítani kívánunk a sikeres társadalmi integráció érdekében.

Feladat:

- A rászorulóknak továbbra is biztosítjuk az ingyenes bölcsődei és családi napközi ellátást.
- Az óvodai férőhelyeket szükség szerint bővítjük, minden jogos igényt kielégítünk.
- Újlipótvárosban bővítjük a családi napközi hálózatot.
- Folytatjuk a felmenő rendszerű két tannyelvű óvodai képzést.
- Az Önkormányzat hozzájárul a nappali felsőfokú tanulmányokat folytató diákok internet előfizetési költségeihez.
- Továbbra is fenntartjuk a Bursa Hungarica ösztöndíjrendszert.
- Pályázati úton hozzájárulunk a tehetséges fiatalok tanulmányi költségeihez.
- Előnyben részesítjük a nem formális tanulási módok általi képzést (pl. érdekérvényesítési technikák elsajátítása, demokrácia erősítése).
- Elősegítjük az általános iskolai végzettséggel nem rendelkező, a tanulmányi kötelezettség felső korhatárát - a 16. életévet - betöltő fiatalok, illetve a felnőtt lakosok részére az alapfokú végzettséget igazoló bizonyítvány megszerzését.
- Továbbra is megszervezzük a "XIII. Kerületért" tanulmányi versenyt.
- A gyermekek, fiatalok szabadidejének hasznos, tartalmas eltöltéséhez újabb közösségi programokat kínálunk.
- Pályázati úton támogatjuk a gyermekek és a serdülők közösségi programjait.
- A lakossági igényekhez igazítva fejlesztjük a Tücsöktanya szolgáltatásait.

Az iskolák támogatásáért

Cél: Fontosnak tartjuk, hogy a köznevelés új rendszerét figyelembe véve a gyermekeink ún. egész napos iskolai elfoglaltságának tartalmasabbá tételéhez hozzájáruljunk. A lehetőségekhez való hozzáférés biztosítására, esélyek javítására pályázati alapot képezünk, amiből az iskolák a programok megvalósításhoz szükséges költségek fedezetére forráshoz juthatnak.

Feladat:

- Kezdeményezzük a tanulók és szülei érdekvédelmi és szakmai munkacsoportok létrehozását.
- Megvizsgáljuk lehetőségét a komplex (szóbeli + írásbeli) nyelvvizsga és az ECDL (7 modul) vagy ECDL Start (4 modul) vizsga díjának pályázati úton történő visszatérítését, az önkormányzati működtetésű alap- és középfokú köznevelési intézmények kerületi lakos diákjainak támogatása érdekében.
- Pályázati formában támogatjuk az önkormányzati működtetésű alap- és középfokú köznevelési intézmények tanórán kívüli programjait, tanulmányi kirándulásait.
- Biztosítjuk az intézmények és taneszközök tervszerű karbantartásának feltételeit.
- Iskolaépületek felújítási terveinek készítésével felkészülünk az állami pályázatok fogadására.

Nyugodt, aktív időskor

Cél: Az idős emberek részére minél tovább a saját otthonban maradáshoz elősegítő szolgáltatások szervezése a közösségi ellátások feltételeinek biztosításával. Ez magában foglalja a kognitív funkciók, képességek, a mentális egészség megőrzését és fenntartását, a szabadidő hasznos eltöltését.

Feladat:

- Megvizsgáljuk a 70 éven felüliek - alanyi jogon járó - gyógyszer-támogatása felemelésének lehetőségét.
- A rászorultak lakhatási költségeikhez támogatást kapnak.
- Folytatjuk az idegen nyelvi és az informatikai tanfolyamok szervezését.
- Biztosítjuk a kedvezményes uszodalátogatás és torna feltételeit.
- Idős emberek számára új klubot építünk.
- Az idős emberek sérelmére elkövetett tipikus bűncselekmények megelőzése céljából fórumokat, tájékoztatókat szervezünk.
- Az idős korosztály speciális igényeinek megfelelő szűrővizsgálatokat szervezünk, az egészségmegtartás feltételeit elősegítő, a korosztályi és az egyéni sajátosságokhoz igazodó sportolási lehetőségeket biztosítjuk (úszás, torna, séta).
- Megszervezzük a Szenior akadémiát.

Digitális kerület

Cél: A digitális megosztottság elleni küzdelem, a digitális szakadék kialakulásának megelőzése. A jelenlegi infokommunikációs társadalomban elengedhetetlen az ún. digitális írástudás elsajátítása, ismerete. A közösség tagjai e nélkül nem tudnak lépést tartani a folyamatos fejlődéssel. A kerület életében meghatározó, hogy a modern információs és kommunikációs technológiai eszközök elterjedése milyen gyors, milyen hozzáférési eséllyel és milyen használati attitűdökkel rendelkeznek az itt élő polgárok.

Az internethez való kapcsolódást elősegítjük, ezért a közterületi találkozási pontokon és az önkormányzati intézményekben az ingyenes WIFI hálózat teljes kiépítését tervezzük.

Feladat:

- Folyamatosan fejlesztjük az önkormányzati intézmények informatikai eszközeit. A szülők számára lehetővé tesszük az óvodai és iskolai étkezési díjak elektronikus befizetésének lehetőségét.
- Az önkormányzat kommunikációs eszközei közé szervezzük a különösen fiatalok által kedvelt formákat, eszközöket (android és iphone platformokon).
- A gyermekükkel otthon lévő kismamák számára ingyenes ECDL START vizsgára való felkészítést szervezünk.
- Bővítjük a közterületi, a kerület közösségi helyein, intézményeiben a WIFI elérhetőségét.
- A szociális rászorultság mértékében hozzájárulunk a nappali képzésben felsőfokú tanulmányokat folytatók internet előfizetési díjához.

Kulturált szórakozás, közművelődés

Cél: Az igényes szórakozás és közművelődés lehetőségének biztosítása. Kulturális örökségünk bemutatása, ápolása mellett célunk az interkulturális tapasztalatszerzés ösztönzése.

Feladat:

- Fenntartjuk a kulturális szolgáltatások sokszínűségét, igényességét.
- Elősegítjük az egyetemes, nemzeti, nemzetiségi kulturális értékek megismerését, befogadását.
- Különösen a fiatalok körében ösztönözzük a helytörténeti ismeretek elmélyítését.
- Támogatjuk az épített környezet értékeinek bemutatását.
- A pályakezdő fiatalok és a munkanélküliek szakmai képzésének népszerűsítését elősegítjük.
- Támogatjuk a lakóhelyi közösségek kapcsolatépítést szolgáló rendezvényeit.
- Elősegítjük a szociálisan rászorultak számára az igényes szórakozásban, művelődésben való részvétel lehetőségét.

Szabadidős sport

Cél: A kerület sportélete változatos, a választható sportágak köre egyre színesebbé válik. Meghatározónak tartjuk a diáksport, az utánpótlás nevelés szabadidősport szerepét, amely az egészségmegőrzésen kívül az önmegvalósítást, közösségformálást is segíti. Ezzel összhangban törekszünk az érdeklődők minél szélesebb körben történő bevonására, a rendszeres mozgásra való szoktatásra. Továbbra is támogatjuk a nagy tömegeket mozgósító szabadidősport rendezvényeket.

Feladat:

- A tömegsportot és az utánpótlás-nevelést támogatjuk.
- Biztosítjuk a szervezett torna és uszodalátogatás feltételeit.
- Egészségügyi szűrőprogramokat szervezünk.
- A kerületi kártya érvényességét kiterjesztjük sporteseményeken való részvételre.
- Újabb szabadtéri fitneszeszközöket helyezünk el közterületeinken.
- Biztosítjuk a sportlétesítmények hétvégi és szünidei nyitva tartását.
- Újabb ifjúsági közösségi teret alakítunk ki.

- A Rákos-patak partján futókört építünk.

Legjobb orvoslás a prevenció

Cél: A prevenciós tevékenység erősítésével segítjük az egészségtudatos magatartás kialakítását, az egészségmegőrzést, az életmóddal, illetve bizonyos élethelyzetekkel összefüggésben álló betegségek megelőzését, az egészséges táplálkozás és megfelelő fizikai aktivitás kialakítását, a balesetek megelőzése mellett a káros szenvedélyek mérséklését. Hangsúlyosan jelenik meg a droghasználat prevenciója, amely a droghasználat megelőzését, az egészséges vagy egészségesebb élet, jobb életminőség kialakítását is jelenti.

A szakrendelések jelenlegi szintjét az állami finanszírozás elégtelensége ellenére megőrizzük. A betegekkel való bánásmód és a betegbiztonság szerepét hangsúlyosabbá tesszük. A középpontban a megelőzés; a primer és szekunder prevenció, az egészségnevelés áll.

Feladat:

- Megkezdjük a tíz évnél régebben felújított háziorvosi rendelők korszerűsítését.
- Folytatjuk a szűrőprogramok szervezését.
- Kerületi nagyrendezvényeken preventív egészségügyi akciókat szervezünk.
- Biztosítjuk a Pneumococcus és a HPV elleni védőoltásokat.
- Biztosítjuk az elhasználdott orvosi eszközök cseréjét, megvizsgáljuk egy nagyteljesítményű computertomográfiai eszköz beszerzésének és rendszerbe állításának lehetőségét.
- Megteremtjük a csecsemők és kisdedek számára a rotavírus védőoltás költségeinek háttérét, és vállaljuk 6 hetestől 6 hónapos életkorig a kerületben élő kisdedek oltásának megszervezését.
- Működtetjük a Kábítószerügyi Egyeztető Fórumot.

Zöld kerület

Zöld folyosó

Cél: Minőségi közterületek kialakítása és üzemeltetése annak érdekében, hogy kerületünk vonzereje növekedjen, a polgárok életkörülményei javuljanak. A Duna part és a Rákos-patak kerületi szakasza intenzív fejlesztésének támogatása, elősegítése. A Duna parti területek kezelését a főváros kapta meg. Érdeklünkben áll, hogy a kezelő a tulajdonnak ne csak javait szedje, hanem fejlessze is azt. Együttműködünk a Rákos-patak és a közvetlenül mellette lévő területek fejlesztése érdekében a Fővárosi Önkormányzattal, a vasút menti területek mielőbbi rendezése céljából a szomszédos kerületekkel.

Feladat:

- Kezdeményezzük a 2021-es vizes VB beruházásai kapcsán a Duna-part-Dráva utca-Váci út és Rákos-patak közötti szakasza fejlesztését, a közvetlen vízparti kapcsolat bővítését.
- Megkezdjük a Rákos-patak partjának szakaszos közparki fejlesztését.
- Együttműködünk a szomszédos kerületek önkormányzataival kerületünk északi és keleti határain a rozsdazóna rendezése, fejlesztése érdekében.
- Folytatjuk a közpark-közkert fejlesztési programot.
- További szökőkutak építésével csökkentjük a nyári kánikula kedvezőtlen hatásait, talajvíz kutas locsolóhálózat létesítésével a növényzet számára költségkímélő módon biztosítjuk az öntözővizet.
- Évente legalább 300 fát ültetünk el közterületeinkre.

- Nagyobb rend kívánatos az utcán, ezért bővítjük a járda- és közpark takarítási kapacitásunkat.
- B+R, közösségi közlekedési csomópontok környékén kerékpártárolókat, támaszokat helyezünk el.

Színesebb lakótelepek

Cél: A lakótelepes beépítésű területek értékes zöldfelületi arányának megőrzése, a változó igényekhez való megfeleltetése. A közterek felújításával, a környezet hatékony védelmével a lakóterületek vonzerejét növeljük.

Feladat:

- Kezdeményezzük az Újlipótvárosi forgalmi rend felülvizsgálatát.
- Pályázatot írunk ki a tömbbelsőben lévő udvarok fejlesztésére.
- Új szökőkutakat létesítünk.
- Az Árpád hídfő környékén folytatódik a pihenő parkok felújítása.
- Előkészítjük az Esztergomi utca Dagály utcától északra eső szakaszának kiépítését.
- A Gidófalvy lakótelep közparki területeit és játszótereit megújítjuk.
- A Cserhalom utcai 120 kV-os légvezeték földbehelyezését és a közút új nyomvonalon történő kiépítését előkészítjük.
- A Béke-Tatai lakótelepen folytatjuk a zöldfelületek felújítását.
- Megkezdjük a Tahi utcai lakótelep zöldterületeinek komplex megújítását.
- Elkészül a Gyöngyösi utcai lakótelep komplex közterületi felújítási terve és megkezdjük annak megvalósítását.
- Négy év alatt parkjaink felében biztosítjuk a talajvizes öntöző hálózat kiépítését.

Sétálóutcák

Cél: A sétálóutcák a kerület új közösségi találkozóhelyeivé váltak, fenntartásukra kiemelt figyelmet fordítunk.

Feladat:

- Megvizsgáljuk új sétálóutca létesítésének lehetőségét, elsősorban a zsúfolt és közösségi tér hiányos pontokon.

Virágos kerület

Cél: Folytatjuk virágosítási programunkat.

Feladat:

- 50 új virágtartó oszlopot helyezünk ki, elsősorban az Újlipótvárosban.
- Évente 60.000 tő egynyári virágot ültetünk.

Tisztább közterületeket

Cél: Támogatást nyújtunk a társasházaknak a kiemelt közterületeken lévő járdák takarításához, a házfalakat elcsúfító falfirkák eltüntetéséhez.

Feladat:

- Növeljük az önkormányzat által rendszeresen takarított gyalogosfelület nagyságát.
- Legalább 50 db új közterületi utcai szemétkgyűjtőt helyezünk ki.

Az életminőség fenntartható fejlesztése

Cél: Az egyéni jólét iránti igény elismerésének és előmozdításának, valamint a közösség és az annak otthont adó ökológiai rendszer hosszú távú érdekeinek egyensúlyba hozatala. A jövő generációinak életminőségét veszélyeztető, nem fenntartható folyamatok (különösen a

fosszilis energiahordozók felélése és az ehhez kapcsolódó, gyorsuló ütemű széndioxid-kibocsátás, a nyersanyagokkal pazarlóan bánó fogyasztói szokások) visszaszorítása minden közösség számára kihívást és feladatot jelent. Egyéni és közösségi szinten is alkalmazkodnunk kell a globális klímaváltozás helyi hatásaihoz, lehetőségeink szerint csökkenteni kell az azt kiváltó okokat.

Feladat:

- Feltárjuk a kerületi rendszerek (a társadalom és az infrastruktúra) éghajlatváltozással szembeni sérülékenységét.
- A legfrissebb fenntarthatósági és klímavédelmi ismereteket folyamatosan beépítjük a döntéshozatali folyamatokba.
- Fenntartható megoldások alkalmazásával és környezettudatos beruházásokkal példát mutatunk a helyi közösségben.
- A kerületi Környezetvédelmi Alap ésszerű felhasználásával közvetlen és közvetett támogatást nyújtunk a kerületi polgárok és közösségek számára a környezetminőséget javító tevékenységekhez.

Takarékosabban az energiával

Cél: A felhasznált energia és a széndioxid-kibocsátás csökkentése, a megújuló energiaforrások arányának növelése.

Feladat:

- Az önkormányzat intézményeiben, gazdasági társaságainál a bevitt energia mennyiségét csökkentjük.
- A helyi közintézményeket fokozatosan alkalmassá tesszük a megújuló energia felhasználására.
- A társasházak számára nyújtott támogatások elbírálásakor előnyt élveznek azok a közösségek, amelyek hőszigetelés, vagy a megújuló energiaforrások (napenergia, talajhő, hulladékhő) hasznosítása céljából ruháznak be.
- A széndioxid-kibocsátás visszaszorítása érdekében közlekedésszervezéssel és városfejlesztéssel csökkentjük a közlekedésből származó környezeti ártalmakat, javítjuk a kerékpáros közlekedés feltételeit.

Civil élet, nyilvánosság

Cél: A helyi civil társadalom megerősítése, amely lehetőséget teremt a hatékony és konstruktív társadalmi párbeszédre, a szervezeti részvételen alapuló, jól működő helyi demokrácia gyakorlására. Mindez hozzájárul a társadalmi szolidaritás kibontakozásához, a különböző vélemények megjelenítéséhez, a kerületi állampolgárok életszínvonalának emeléséhez, a lokálpatriotizmus erősítéséhez.

Feladat:

- Támogatjuk a közös célok megvalósulását szolgáló helyi közösségek létrejöttét, szerveződéseiket.
- A nyilvánosság, az önkormányzati döntések előkészítése érdekében „e-részvétel” kiszélesítése.
- Elsősorban fejlesztésekkel kapcsolatos döntések előkészítésekor workshop szervezésével kérünk véleményeket, javaslatokat.
- A helyi civilszervezetek munkájához önkormányzati támogatást biztosítunk.

- Az aktív együttműködést és a partneri viszonyt fenntartjuk, eszközeit bővítjük.
- Együttműködünk szakmai és civil szervezetekkel.

Felelősségteljes gazdálkodás

Az önkormányzat hosszú távú gazdasági, fejlesztési programja a következő dokumentumokra épül:

- „Európa 2020”, az Európai Unió 2014-2020 közötti időszakára lefektetett gazdaságnövekedési irányelvek,
- Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program (2014-2020),
- Budapest 2030 Hosszú Távú Városfejlesztési Konceptió,
- Duna Menti Területek Összehangolt Tematikus Fejlesztési Programja,
- Budapest Közlekedésfejlesztési Stratégiája (2014-2030),
- „Bp 13 2033” Budapest Főváros XIII. Kerületi Önkormányzat Hosszú távú fejlesztési koncepciója,
- Integrált városfejlesztési stratégia (IVS).

Alapelvünk

A kerület közössége döntően saját bevételeiből gazdálkodik, gyarapszik. Autonómiánk mértéke anyagi önállóságunk függvénye. Önkormányzatunk kötelező és önként vállalt feladatait, fejlesztéseit önerőből valósítja meg. Számunkra a felelős gazdálkodás, a „saját lábón állás” nem csupán külső kényszer következménye, hanem a felelős polgári magatartás alapja.

A gazdaságfejlesztés helyi elvei

Cél:

- Erőforrás-hatékonyság, környezetbarát gazdálkodás, versenyképességünk javítása.
- A fenntartható gazdasági növekedés érdekében:
  - o alacsony szén-dioxid-kibocsátás,
  - o megújuló energiaforrások növekvő használata,
  - o környezetvédelem (biodiverzitás megőrzése),
  - o új környezetbarát technológiák alkalmazása.

Feladat:

- Megújuló energiaforrások növekvő használata.
- Energiatakarékos, alacsony szén-dioxid-kibocsátású, környezetbarát technológiák alkalmazása, felhasználásuk támogatása.
- Energiahatékonyság növelése a lakossági és intézményi igények kiszolgálásában.
- Korszerű munkahelyek létrehozásához tartozó feltételek kialakításának elősegítése, a K+F szektorra és az innovációs tevékenységekre, valamint a kkv-kre fókuszálva.
- A kompakt város elv és az ökövárosi életmód mind szélesebb körű érvényesítése.
- A kerületben működő cégek bevonása, ösztönzése a városfejlesztésbe.
- A kerületben keletkező jövedelmek, hasznok minél nagyobb részének helyben tartása, egyrészt az adóbevételek helyi aránya növelése tekintetében, másrészt a nagyvárosi méretű és sokrétű vásárlóerő becsatornázása a helyi gazdaságba.
- Kerület autonóm közösségeinek gazdasági támogatása.
- A kerület kereskedelmi és szolgáltatási színvonalának emelése.
- A helyi egészséggazdasági, turisztikai kínálat fejlesztése, bővítése.
- Takarékos, átlátható és egyensúlyi gazdálkodás folytatása.

- Felhalmozásra, bővítésre a következő öt évben, átlagosan az éves költségvetés 15%-át fordítjuk.
- Biztosítjuk a méretarányos és korszerű intézményhálózat működtetésének feltételeit.

Bevonható források:

Az elmúlt évek tényei és az elkövetkező évekre vonatkozó becslések alapján a város- és gazdaságfejlesztésbe bevonható források hosszú távra kivetített tendenciája kedvezőtlen. A források túlnyomó többsége az Uniótól érkezik, de jóval kisebb mértékben, mint az előző költségvetési ciklusban. Az uniós fejlesztési források apadásával párhuzamosan a kerület fejlesztésének egyre inkább a belső források visszaforgatására kell támaszkodnia, így a fejlesztések hozadéka annál jobb, minél energiatakarékosabb, zéró károsanyag-kibocsátású technológiák kerülnek alkalmazásra.

A jelen gazdaságpolitikai helyzet bizonytalanságot hordoz, a források helyben tartásának erősítésével ellentétes folyamat zajlik. A kerületi önkormányzat közvetett eszközökkel segítheti elő gazdasága fejlesztését. Serkentenie kell az önálló lakossági, vállalkozói, befektetői aktivitást, a helykiválasztást, a hálózati (pl. klaszter) szerveződéseket, információs kiszolgálásukat.

A legnagyobb potenciális fejlesztő erőt a beruházásokat és ingatlanfejlesztéseket megvalósító külföldi és hazai magántőke jelentheti. A külső források szűkülésének megállítása mellett az önkormányzatnak a belső források bővülő újratermelése irányába kell elmozdulnia.

A fejlesztés legfontosabb irányelveit a hosszú távú fejlesztési koncepció az alábbiak szerint határozza meg:

Kompakt, funkciókban gazdag városrész fejlesztése

- Policentrumok kialakítása a lakosság szolgáltatási színvonalának növelése érdekében
- Korszerű gazdasági és gazdálkodási rendszer megteremtése, illetve fenntartása
- Az identitást adó városrészek (Újlipótváros, Kertváros) karakterének megőrzése, erősítése

A szomszédos kerületekkel való kapcsolat erősítése

- Közúti és gyalogos kapcsolatok erősítése
- A vasúti megálló környezetében a szomszédos kerületekkel közös fejlesztések
- A kapcsolatok kiemelt fejlesztése (Városliget, Falk Miksa utca, északi városkapu)

A Dunával való kapcsolat erősítése

- Vízparti sétányok
- Gyalogos hidak (Margitsziget, Népsziget)
- Hajóközlekedés fejlesztése

Változatos lakáskínálatot nyújtó, magas színvonalú lakókörnyezet fejlesztése

- A hagyományos lakóterületek és a lakótelepek rehabilitálása
- Az elavult lakó- és ipari területek teljes megújítása
- A közterületek és az új épületek magas esztétikai minőségének elősegítése

Magas színvonalú munkahelyi környezet fejlesztése

- Egykori ipari területek rekonstrukciója, high-tech „ipari parkokká” alakítása
- Tercier szektor erősítése (Váci út, Róbert Károly körút)
- Ököváros kialakítása, az önfenntartó város létrehozása

A társadalmi és kulturális sokszínűség lehetőségeinek fejlesztése

- A kerület népességmegtartó képességének növelése
- A kulturális és oktatási intézményrendszer fejlesztése
- A lakosság mobilitásának elősegítése

A környezet hatékony védelme, felkészülés az éghajlatváltozásra

- Megújuló energiaforrások minél hatékonyabb kiaknázása
- Megelőző és alkalmazkodó intézkedések megtétele
- Hatékony és energiatakarékos fejlesztések megvalósítása

Korszerű, emberbarát közlekedési rendszer kialakítása

- A gyalogos és a kerékpáros zónák kiterjesztése
- A közösségi közlekedés arányának növelése
- A kerületet határoló vasútvonalak kihasználása a mindennapos tömegközlekedésben

Zöldfelületi rendszer és zöldtengelyek fejlesztése, rehabilitációja

- Duna és Rákos-patak menti zöldtengely kialakítása
- Lakótelepek zöldfelületeinek rehabilitációja
- Lokális jelentőségű parkok rendszerének kialakítása

Korszerű gazdasági és gazdálkodási rendszer fejlesztése

- Tudásalapú gazdaság fejlesztése, elsősorban a tudományos, kutatási és innovációs funkciók telepítésének elősegítése
- Változatos munkahelyeket biztosító gazdaság
- Egészséggazdasági ágazatok fejlesztése

Budapest, 2015. január

Az alábbiak megvalósulása kerületünk, az itt lakók érdeke. Döntési kompetenciával nem rendelkezünk, ezért intenzív érdekérvényesítéssel kívánjuk célunkat elérni.

- Cserhalom utcai 120 kV-os légvezeték földbehelyezése
- a 2021-es úszó világbajnokság beruházásai során a térség közterületeinek fejlesztése
- Lehel téri közterületi kompozíció elkészítése
- Rákos-patak parti területek fejlesztése
- fővárosi tulajdonú utak felújítása, karbantartása
- „dugódíj” bevezetések a kordon ne a kerület területén haladjon át, meg kell előzni a kerület kettéosztását
- újlipótváros belső területein a (parkolási) díjfizetési idő meghosszabbítása
- várakozási övezetek kiterjesztése
- József Attila Színház felújítása
- Duna-parti sétány kialakítása a Dráva utca – Árpád híd közötti szakaszon
- Szegedi úti felüljáró engedélyezési tervének elkészítése
- Nyírő Gyula Kórház Róbert K. krt. felőli része térfalának megtervezése
- közterületi elnevezések
- gyalogos híd a Margitszigetre a Dráva utcánál
- a Palatinus-házak fővárosi rendelettel történő levédése